העולם הזה

השבועון המצויר לאי־נפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל־אביב
(ליד תיאטרון „א ה ל")
ת.ד. 136 טל. 26785
מען המברקים: „עולמפרס"
מו"ל: העולם הזה בע"מ
מודפס:
דפוס ישראל בע"מ, ת"א

מס' 840 שנה 17
"ט כסלו תש"ך
26.11.53

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה, כיתוב:
אורי סלע
הכתב הראשי:
עמנואל סרת

עורך משנה, תבנית:
נת
הצלם הראשי:
דן ברנע

חברי המערכת:
דוב איתן, משה בן־יאפרים, יחיאל בשן, יהודה נבאי, נצה נבי, לילי נלילי, אוסקר טאובר, סילבי קשת

צירי שערים:
יואל בוכוועלד, שלמה בן־דוד, שמואל בק, שרגא וייל, זאב ליפמן, פילים סינר, פאול קור, נתן רוטשילד

מ"מ ראש מערכת, ירושלים
זאב הרץ

ראש מערכת, חיפה
חיים כרמל

סופרי חוץ:
נבריאל דגון, יוש. מקסים פלומון

מנהל מעבדה:
דוד מוריץ

מנהל מבצעים:
שלמה אדיר

ראש המנהלה:
שלמה הרפז

קול העם

כאשר הכרזנו על תחרות האכילה הודענו כי זוהי תחרות בלי אידיאולוגיה, ללא מטרות נשגבות. בעצם, טעינו. לתחרות האכילה, שתמונותיה מתפרסמות בגליון זה, היו גם אידיאולוגיה, גם מטרה: הצחוק.

הרעיון עצמו אינו חדש. הוא נוסה בעשרות ארצות, בצורות שונות. גם בארץ נערכו תערוכות כאלו. אני עצמי השתתפתי (אם בפועל, אם בתור משקיף) בכמה מהן בגרעיני הכשרה, בקיבוצים, במחנות של הפלמ"ח. אומנם, לא פעם היו יוצאים המתחרים עם כאבי־בטן, אך לשאר הנוכחים היו אלו תמיד הזדמנויות בטוחות לצחוק בריא ולתרמת מצב הרוח בין החברה.

הדבר שאיפיין תחרויות אלו היה התפריט. מעולם לא היינו בררנים במיוחד: כל מה שהחברה יכלו לגייס במטבח המקומי, בלול, בבריכות הדייג, במטעים ואצל השכנים הערכים, היה טוב.

בתחרות שערך העולם הזה, ניסינו לשמור, ככל האפשר, על מסורת זו. לפי התקנות שקיבלנו מחוץ־לארץ, היתה התחרות צריכה להיות עסק מסובך ורציני: אסור למתחרה לדבר, עליו להשתמש בכלים מסוימים, אסור לו ללגלג על מנה שאינה מוצאת חן בעיניו. החלטנו לוותר על רוב הסייגים, על מנת שגם למתחרים תהיה אפשרות ליהנות מן התחרות.

ההבדל השני בין תחרות זו לבין התחרויות המקובלות בחוץ־לארץ היה במנות שהוגשו. כמה עתונים ישראליים, שלא יכלו להתאפק עד לעריכת התחרות או אף לברר את הפרטים המדוייקים, הקדישו טורים ארוכים של תרעומת לתפריט. בארץ של צנע ושל מעברות, שאלו בתמהון, איך אפשר להרשות זוללה כזו?

עתון אחד אפילו תיאר, יום לפני ערכת התחרות, את המחזה האיום של אנשים המתיישבים ליד שולחן ומלאים את כרסם בכשר ומעדנים דומים, שעה שאנשים אומללים אין להם מה לאכול. תחרות זו, רמז, היא האחראית למצב העגום השורר במינה.

אילו בא אותו כתב בערב התחרות היה בודאי מופתע לראות כי כל המנות שהוגשו היו על טהרת הצנע. הן לא נבדלו במאומה מן התפריט המוגש לכל אזרח הנכנס למסעדה הגונה כלשהי. את מנת הבשר הקטנה שהוגשה הקציב המפקח על המזונות, כפי שהוא רגיל להקציב למסיבות ונשפים פרטיים רגילים. בסך הכל אכלו כל שבעת המתחרים כ־18 קילו של מזון.

המיקסוק היחידי שהיה לנו בקשר לעריכת התחרות נעלם במוצאי־שבת, באולם הקולנוע שבו של שכונת התקוה. באולם ישבו אותם האנשים שהעתונאים פתאום נזכרו להגן עליהם בפני התחרות הנוראה. הם הביטו ביומן החדש של כרמל שתיאר את פעולתם של הבנק הלאומי, מיפעל המלח ועוד מיפעלים מכובדים.

פתאום הוא פרץ בצחוק רועם. על הבד הופיעו המתחרים על תואר אלוף האכילה. מאות הצופים נהנו מכל תנועה. היה ברור: הקהל, בניגוד לעתונאי־האולקוס, לא איבד את חוש ההומור, מעריך מנה של צחוק גם בעצם תקופת הצנע.

●

אם אתה קורא ותיק של העולם הזה, ישנו בודאי מדור אחד שאתה מחבב מעל ליתר מדורי העתון. גם לחברי המערכת ישנו מדור כזה. זהו מדור חדש באופן יחסי, הגם רם לבידור לא מעט מדי שבוע. כי זהו המדור היחידי שאינו מתוכנן מראש. הכתבה היא למדור מכתבים לדורות.

הרעיון להתחיל במדור התכתבויות עלה לראשונה לפני למעלה משלוש שנים. צעירים רבים — בעיקר חיילים — התאוננו בפנינו על כי אין לרשותם אמצעי נוח לייצירת מגע עם בני גילם (בדרך כלל, בני המין השני). אולם זמן רב היססנו: לא רצינו לפתוח פינה לשידוכים. עד אשר הוסיעה רותי, שהסכימה לקבל את העניין על עצמה. המערכת סירבה להפריש לה מקום בטוריה, אך הקציבה לה מקום במדור המדעות.

השבוע מתפרסם, בפעם התשיעית, מדור זה. לאחר חודשיים של נסיון, הכניסה עתה רותי שינויים במתכונת ובצורת המדור. מעתה, תטפל בכל מכתב כמופנה אליה באופן אישי, תפרסם מתוכו את הקטעים הנראים לה.

אומרת רותי: קוראים רבים לא הבינו מה כוונת המדור. הם שלחו מכתבים שפירטו את כל מעלותיהם התומריות, ביקשו להכיר נערה בגיל זה או אחר. את הדבר העיקרי — שטח התעניינות אשר בו הם מחפשים שותף — לא הזכירו כלל.

כותבים רבים הם ביישנים מדי, היססו לפרט במה בדיוק הם מתעניינים. בחור מגדיר את עצמו כמתעניין במוצ האוויר, כשכוונתו לומר שהוא אוהב ללכת בגשם שרטף. יתכן מאוד כי בין רבבות קוראי העתון ישנו מישהו — או מישהי — בעל אותה התעניינות.

העיקר, לדברי רותי, זהו חוש ההומור. לא היה כמעט כותב אחד שלא ציין: „אני בעל חוש הומור מפותח". חוש הומור הוא דבר כל כך חשוב שקשה לדרוש מאדם שיאמין להכרזות כאלו. דרושות גם הוכחות. אם אדם הגו באמת בעל חוש הומור, יואיל נא להוכיח זאת במכתבו. אל יסתפק בהודעה סתמית על כך.

אם שולחי המכתבים לרותי יגהגי לפי כללים אלה, אני משוכנע שהמדור ימשיך לעניין ולבדר גם את אלה שאינם כותבים מכתבים ולאו דווקא בין חברי המערכת בלבד.

●

בעמוד האחרון של גליון זה תמצא את יצירתה האחרונה של לילי גלילי. כאשר הביאה אותה למערכת, ביקשה את סליחת הקוראים על הזמן הרב שעבר מאז כתבתה האחרונה. „אתם מבינים," אמרה, „קצת התארסתי בינתיים."

הבעוז באותיות חשש חמור מן יספיע הדבר לרעה על רמת־ההומור שלה. אך לילי הרגיעה אותנו. „זה לא כל כך רציני," ניחמה אותנו.

סלחנו לה בשמך.

שלום כהן

מיסמך אנושי

קראתי את סיפורו של יעקב מרחבי (העולם הזה 839) בנשימה עצורה, ממש כסיפור בלשים. אולם, שלא כבסיפורים אלה, הרי יש בסיפורו של מרחבי חומר רב למחשבה: האם יש רוצח מלידה? האם אדם נרצח ואומלל כמרחבי נקרא רוצח?

הנובחי הראשונה, כשראיתי כמה מקום הקדישתם לסיפור אחד, היתה שלילית בהחלט. אבל כשהתחלתי לקרוא את הסיפור, הכינותי מדוע פירסמתם אותו במלואו. זהו מיסמך אנושי ממדרגה ראשונה.

אריה גלדסטון, תל־אביב

מכתבים

כשרון מיוחד

כאשר קראתי את סיפורו של מרחבי, הרגשתי כי אני עומד לפני כשרון מיוחד. אני מקווה כי תמצאו לנכון לפרסם עוד סיפורים מאת מרחבי.

יחיאל בשן, תל־אביב

מי הרוצח?

קראתי את סיפורו של מרחבי. אני מסכים עם הקורא שהסיפור מסתיים בלי שנדע מי הרוצח. אני מציע שתפרסמו את שם הרוצח בגליון הבא.

יעקב מרחבי, תל־אביב

מי הרוצח?

קראתי את סיפורו של מרחבי